A radio escolar

luislosada@edu.xunta.gal
www.espora.eu

Rede ESPORA

Escolas Pola Radio

WWW.ESPORA.EU

1ª por, como e para que a ferramenta da radio?

2ª nos zapatos do alumnado

3ª reflexións, recursos...

ESTAR EN FORMA

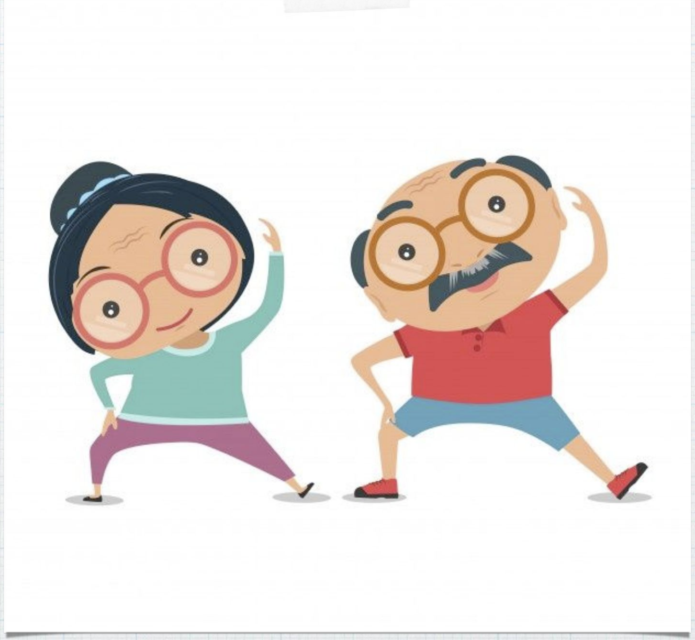

PARA ESTAR EN FORMA

- TEN DE SER COTIÁN

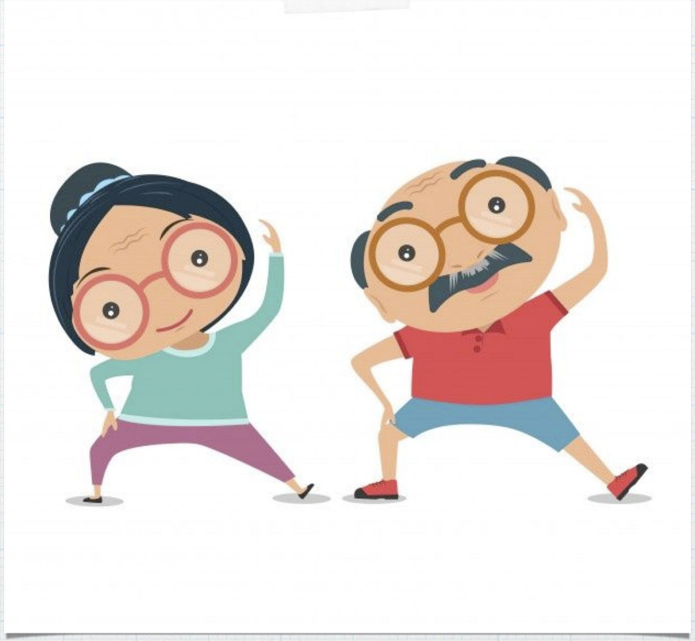

O que perdura ten de ser sostible

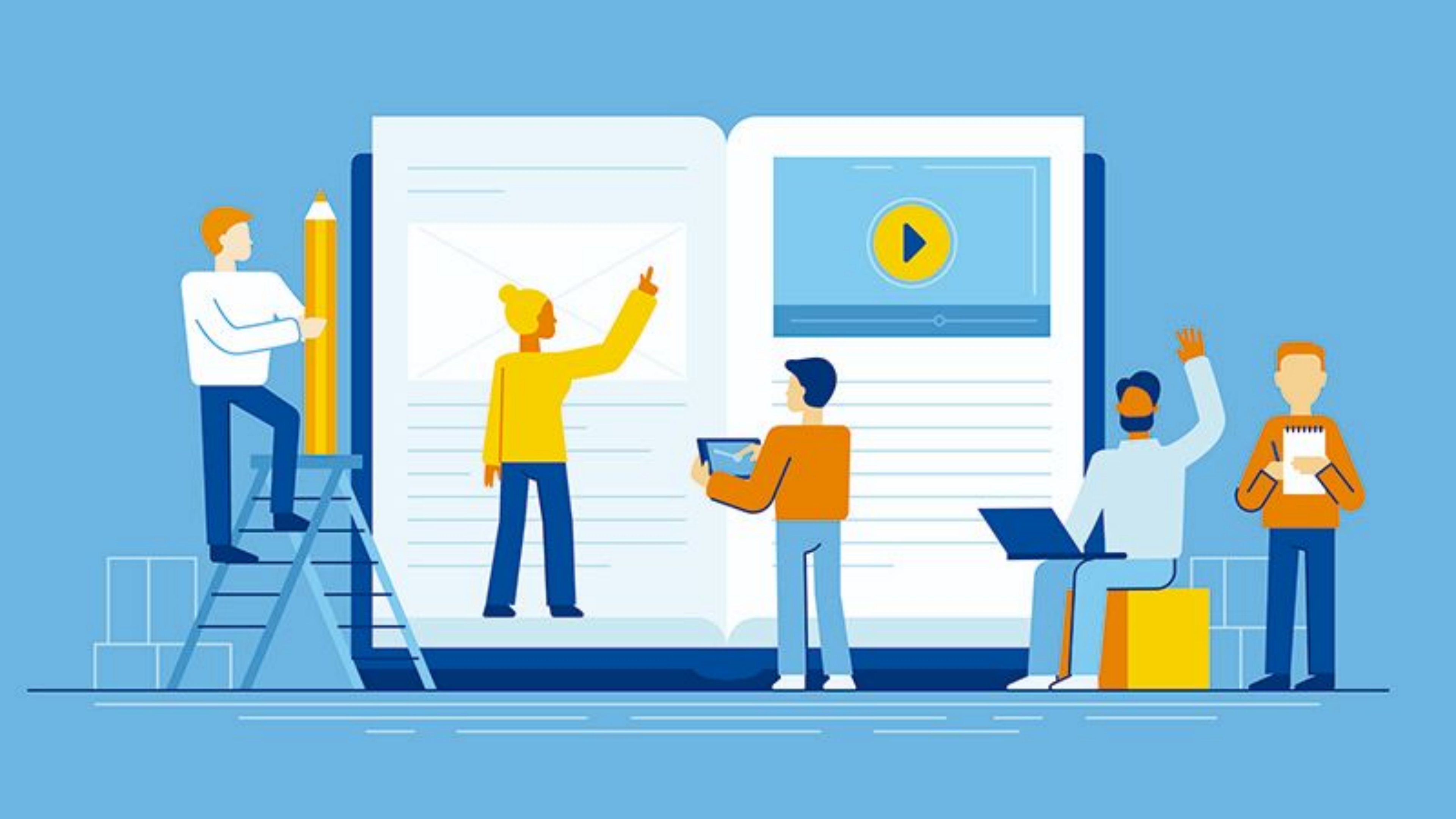

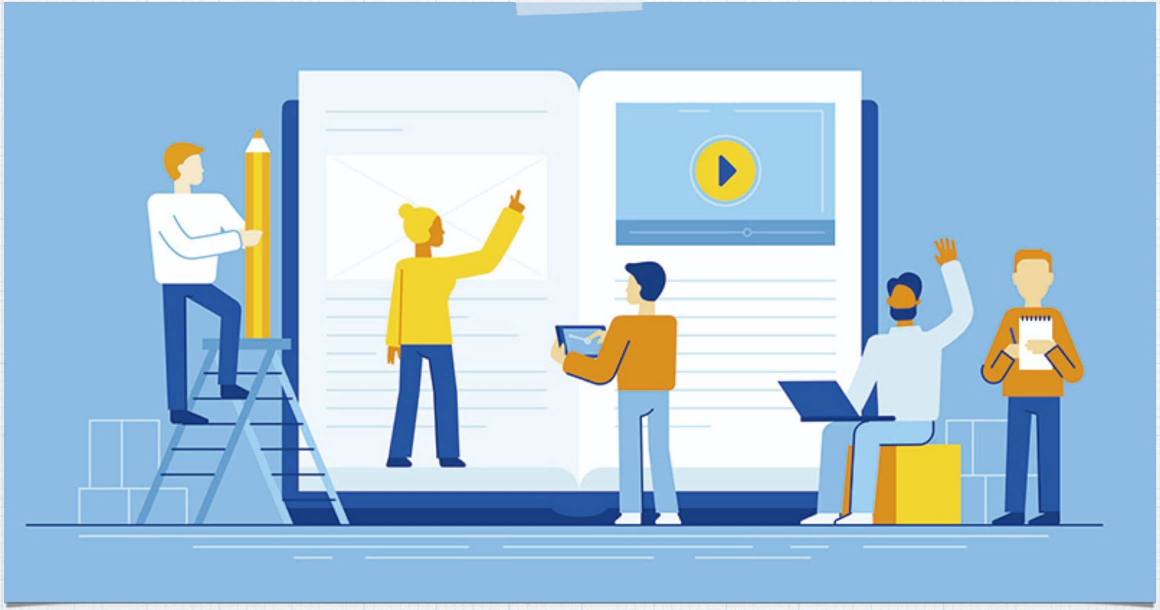

SÓ QUEDA INTEGRAR NO CURRÍCULO

"Non se trata de engadir,

trátase de elixir"

É UNHA FERRAMENTA MÁIS

EQUIPOS INTERNIVEIS E + SOLIDARIEDADE

É DOADO E ALCANZABLE

SINCRONIZAR CO PROXECTO

HAI QUE COCIÑAR PARA COÑECER

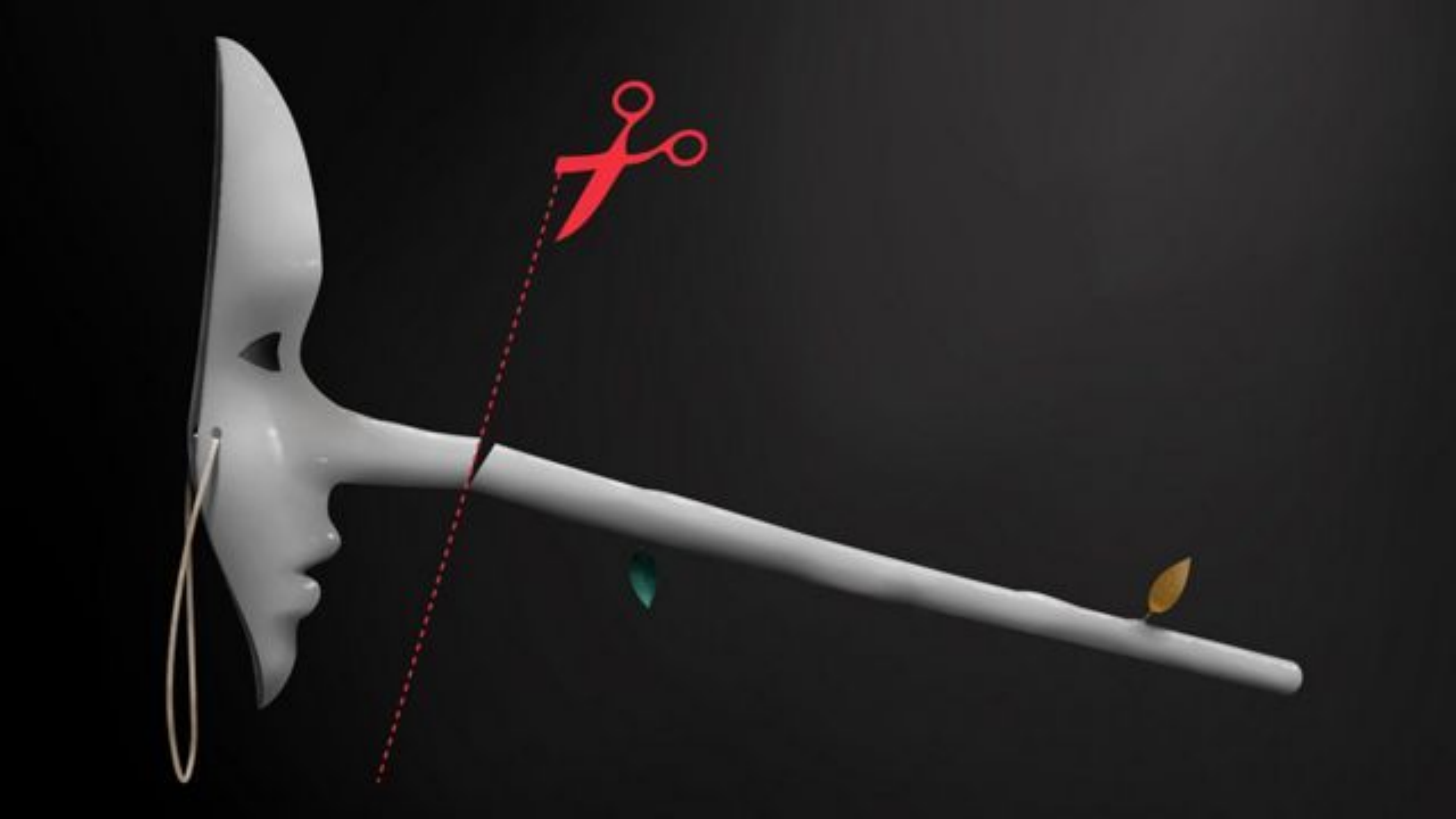

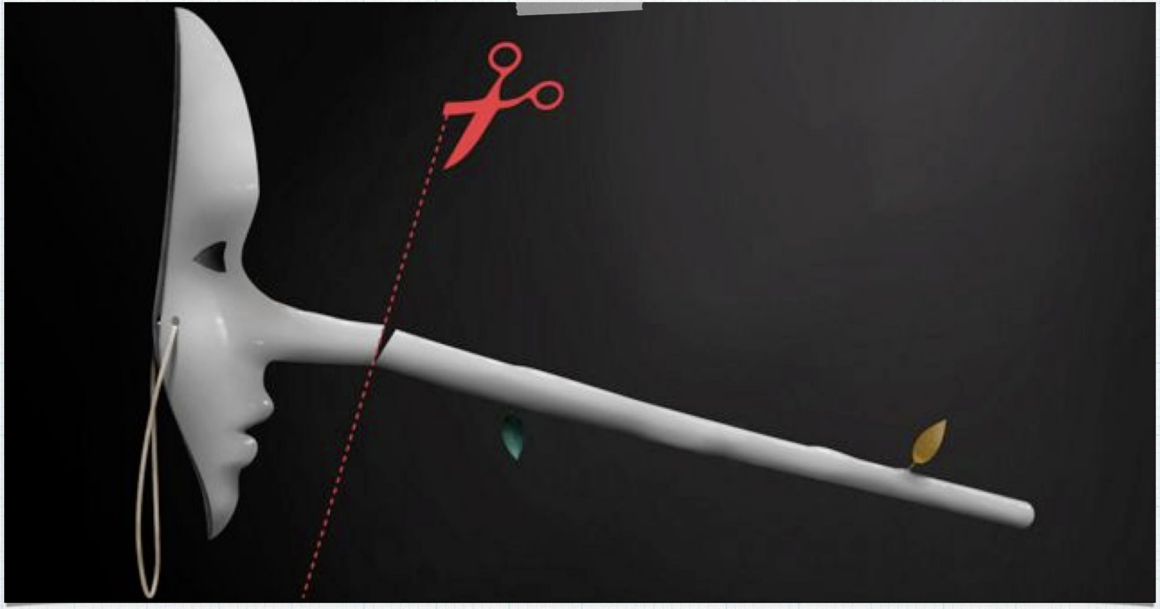

APRENDER A DISTINGUIR

Bluetooth
FM
AM
MHz
kHz
TOSHIBA
SHARP
Retro
SPICA

TODOS OS FORMATOS

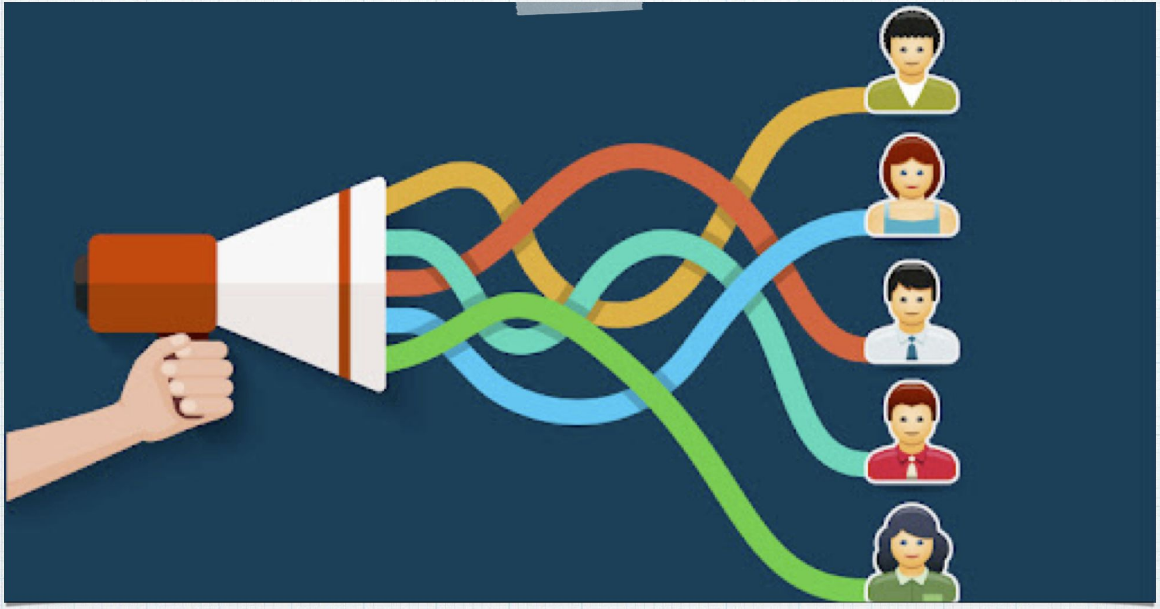

MAIOR REPERCUSIÓN NO PRODUTO FINAL

DIVERSIDADE DE PUNTOS DE VISTA

A VOZ DO ALUMNADO

ESCOITA MOI ATENTA

ESCOITA MOI ATENTA

AVALIACIÓN E NON CUALIFICACIÓN

POÑEMOS BANDA SONORA

APRENDEMOS DO PASADO PARA NON REPETIR NO PRESENTE

Que precisas para montar a túa radio escolar?

Elementos básicos:

- Mesa de mezclas
- Micrófonos
- Auriculares
- Ordenador ou gravadora
- Cables

O funcionamento dunha radio (II)

A mesa é o “cerebro” da radio ela é quen distribúe a información e faino a través dos cables, que neste símil serían como os “nervios”.

A información pode entrar na mesa (*input*) ou saír (*output*).

Funcionamento básico : o micrófono envía información de entrada á mesa, esta envíalla por unha saída aos auriculares e por outra saída a unha gravadora ou a un ordenador

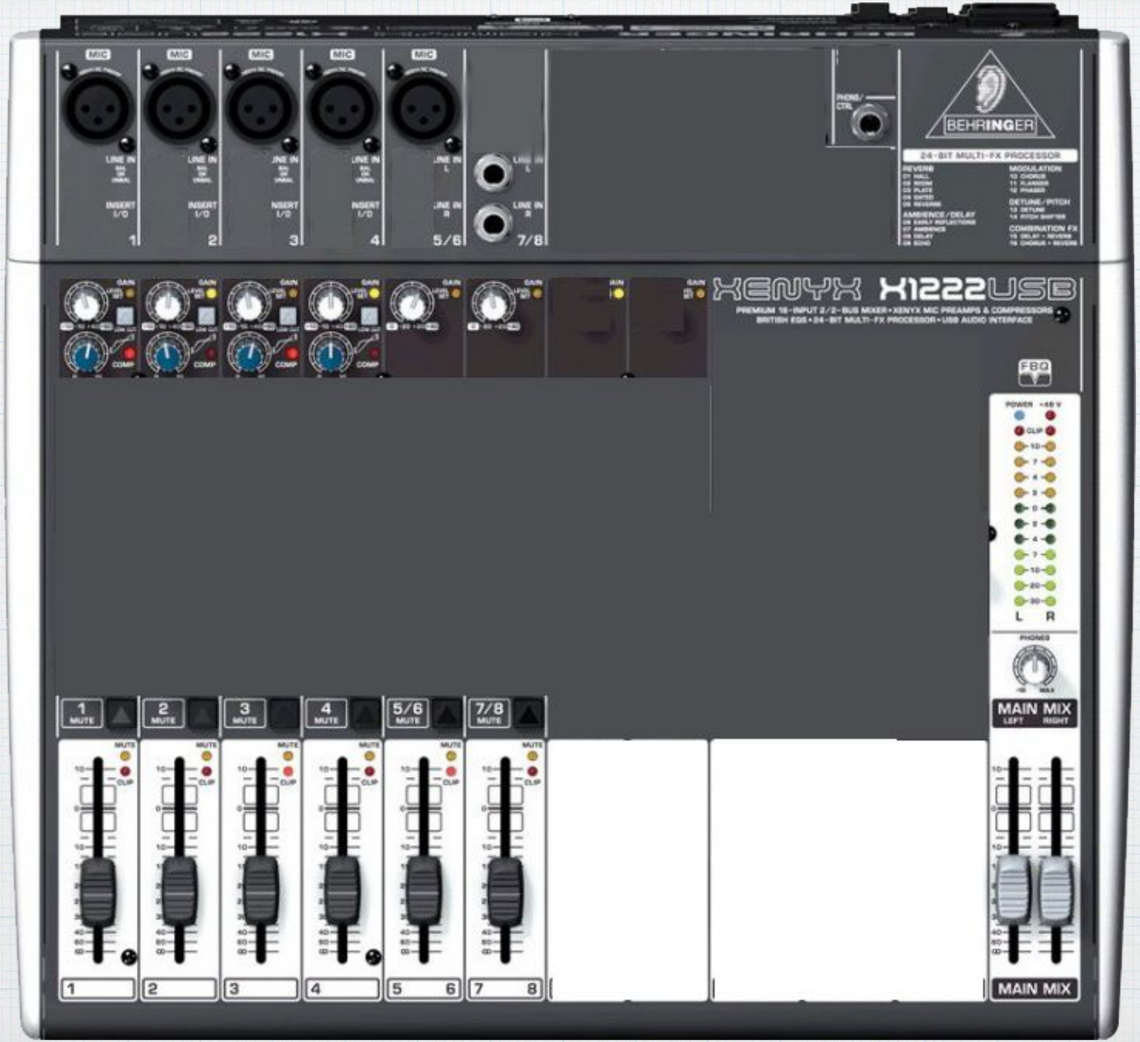
BEHRINGER
XENYX X1222USB
MAIN MIX
MAIN MIX

Behringer XENYX X1204USB

Mesa Polos Creativos

FERRAMENTAS

Ferramentas

Non se trata de coñocer todas as ferramentas, senón as necesarias para poder facer o noso traballo. Hai moitas páxinas online que serven para facer o mesmo, dende a ESPORA recomendámosche aquelas gratuítas que son sinxelas de empregar. Centrámonos en tres ferramentas:

- Editor de audio
- Plataforma de *podcasts*
- Plataforma de emisión en directo

Para facer radio chéganos cun editor de audio.

Editor de audio

Plataforma de podcasts

Plataforma de emisión en directo

Curso de radio escolar: Aula de Radio

- As mesas de mesturas
- Os micrófonos
- Os auriculares
- Conectores e cables
- Distribuidor de auriculares
- A montaxe da radio
- A configuración da radio
- O funcionamento da radio
- O espazo para a radio
- Crear a canle de podcast
- Subir podcast á canle

FERRAMENTAS

Efecto Auto Duck

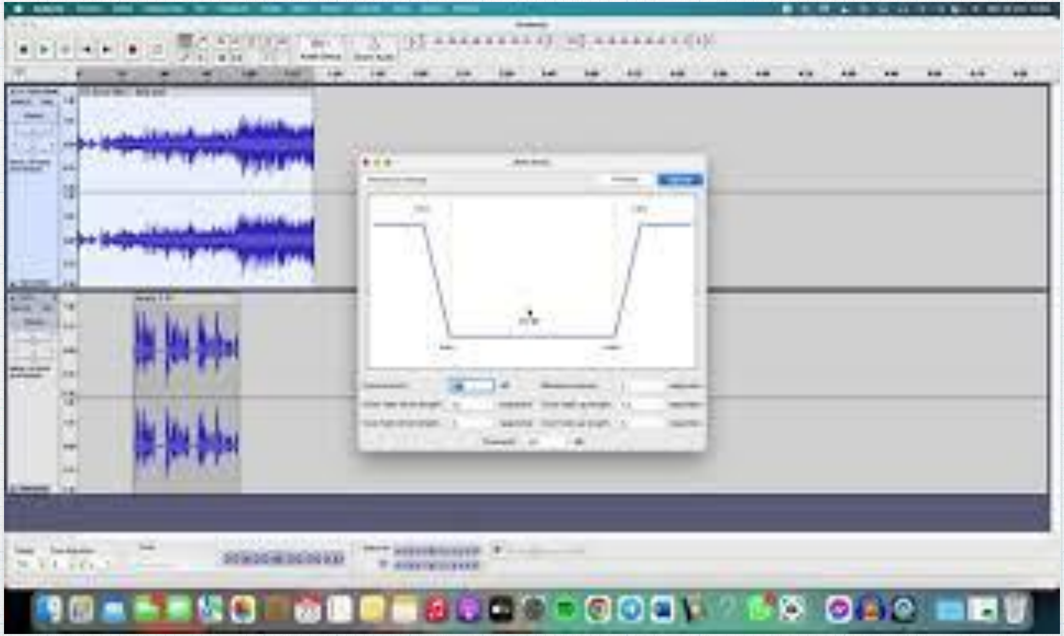

CARACOLA RADIO

CEIP San Benito de Lérez

Tarefas coa radio escolar

- Manexo dos equipos: habilidade técnica, actitudes de responsabilidade e tamén de experimentación
- Locución: aprendizaxe do valor do emprego da voz, da música ou dos efectos sonoros
- Elaboración dos guións de radio: sistematizar e sintetizar a información, darlle coherencia e fomentar a imaxinación e a creatividade
- Tarefas de documentación e investigación
- Tarefas de produción e organización

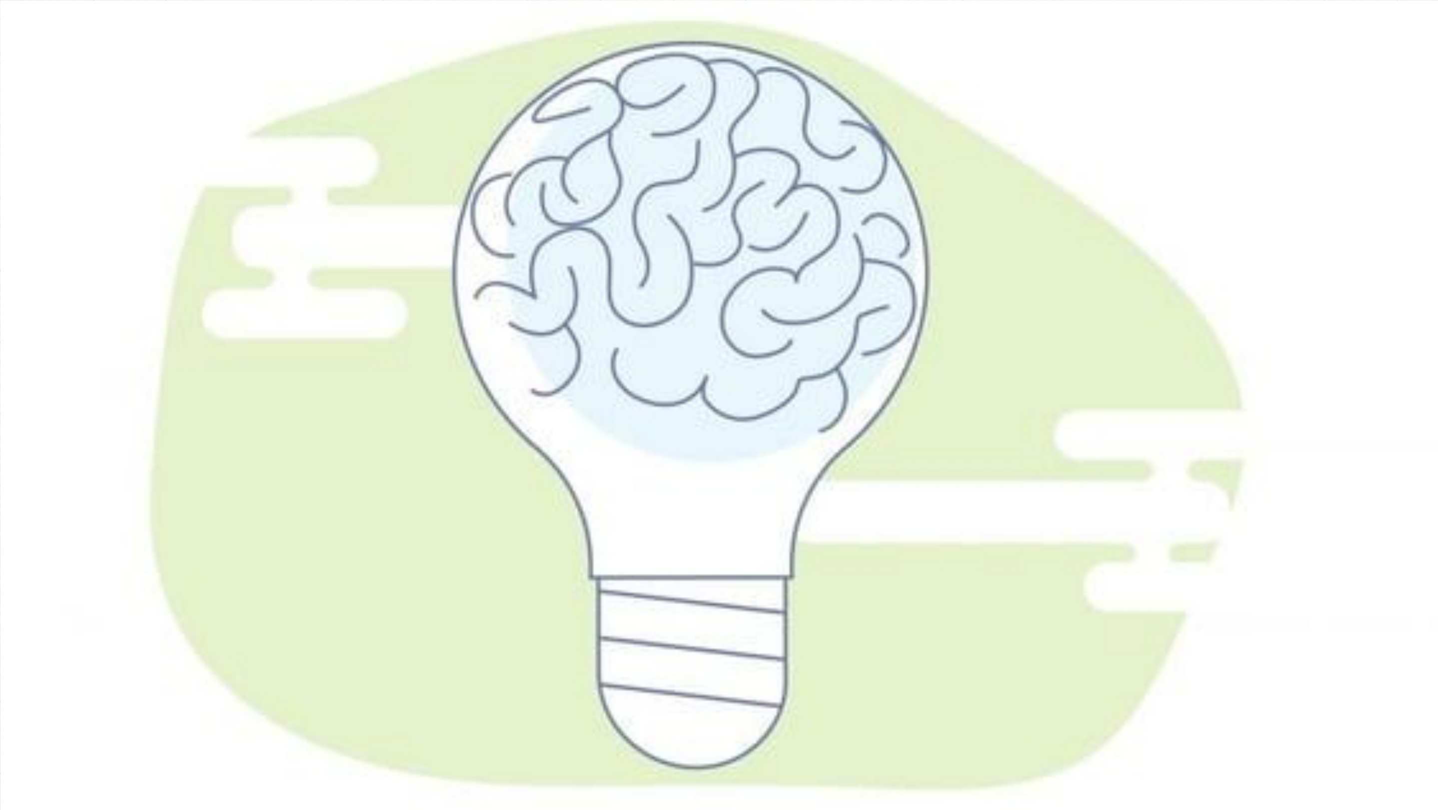

QUE?

POR QUE?

PARA QUEN?

COMO?

A IDEA!

Que?
Por que?
Para quen?
Como?

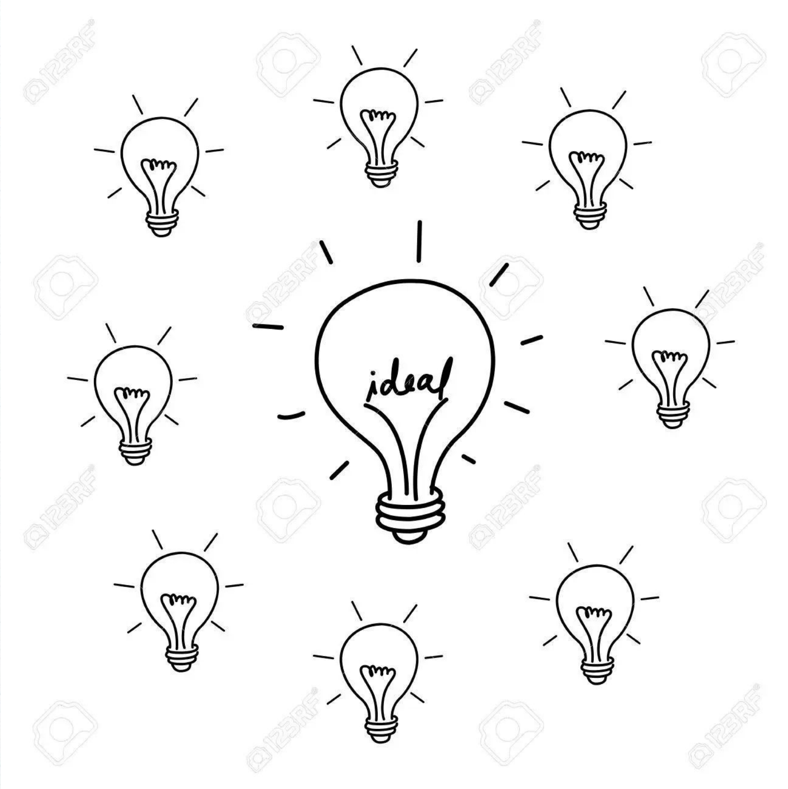

VIDEO KILLED
THE RADIO STAR

A locución

Simplemente mudando a nosa voz podemos transmitir:

- Diferentes emocións.
- Que tipo de personaxe somos.

A voz ten que ser clara e as pausas son esencias para dar tempo a entendan o que dicimos.

Esencial entender o que dicimos!

Música

É posible que non sexa necesaria

Ten que ser:

- Adecuada ao "produto"
- Sentimental relacionada coas emocións
- Pegañenta (Mercadona, Carglass...)

Efectos

Estimulan o único sentido que percibe.

Serven para ubicar, emocionar, sorprender, facer humor...

Son esenciais!

Consellos para guións (I)

Escribe como falas : Os mellores locutores e locutoras son os que se expresan con maior naturalidade.

Pensa que a túa audiencia está formada por persoas : Diriximonos directamente aos ointes con expresións como "Quererás saber" ou "preguntarasche" e non "Os ointes quererán saber". Deste xeito o receptor pensará que lle falan só a el, co que a mensaxe terá maior impacto.

Escribe oracións curtas: É mellor escribir dúas oracións curtas que unha longa e complexa.

Consellos para guións (II)

- Non escribas palabras longas se as curtas teñen o mesmo significado: na radio, se queremos ser entendidos pola maior parte da audiencia, é mellor que utilicemos palabras sinxelas.
- Usa a forma activa dos verbos
- Le o que escribiches en voz alta: é a única maneira de oír como soan as nosas palabras.
- Resalta o máis importante do teu guión: en cada frase, resaltamos as palabras que queiramos destacar dicíndoas máis alto ou con máis enerxía. Así, os locutores do guión de radio acordaranse de salientalas ao momento de dicilas. Tamén podemos facer outro tipo de indicacións no guión para lembrar cando debemos facer unha pausa, por exemplo.

IMOS A FACER UN CONTO!

Escollimos o conto **A cincenta que non quería comer perdices**, traducímolo ao galego, e adaptámolo á radio. Pero, como se adapta un conto para ser locutado??

Debemos elixir ben o conto. Que non sexa moi enredado...que teña acción, que non sexa moi intimista. E que tampouco sexa moi longo.
Entre cinco e quince minutos é un tempo razoable para unha peza radiofónica dramática.
Separ as escenas para situar aí as cortinas musicais.
Substitúe algunhas palabras difíciles ou moi locais por outras de máis fácil comprensión.
Describe os sentimentos con música: Si a escena é de amor, pon de fondo música romántica. Si é de medo, pon música de suspense. (Si non ten grandes emocións, non poñas ningún fondo.)

Tradude a narración dos feitos a diálogos para utilizar varias voces.
Podes traducir moitos sentimentos das persoaxes descritos polo narrador/a poñendo os fondos adecuados.
Describe o ambiente e as accións con efectos: moitas descricións da paisaxe ou do que ocorre na historia poden substituírse cos efectos de son correspondentes.
Se no conto se anuncia unha tormenta, bastan uns tronos afastados para suxerila. Se as persoaxes esperan a chegada dun coche, pon un ruído de motor que se achega.Os efectos danlle cor á narración.

https://www.agareso.org/gl/a-radio/

GUIÓN!

ENSAIAMOS!

GRAVAMOS!

ESCOITAMOS!

AVALIAMOS!

Mans á obra

- Tormenta de ideas.
- Debate.
- Toma de decisións (enfoque, tema, textos, músicas, efectos, roles das persoas...)
- Elaboración do guión (recomendable grupo en drive con arquivo compartido)
- Ensaiamos co guión.
- Gravamos.
- Escoitamos.
- Avaliamos (facemos propostas para futuros programas)

Rede ESPORA

Documentación: http://bit.ly/guionespora

	Audio 1		Audio 2		Audio 3		Audio 4	
	SI	NON	SI	NON	SI	NON	SI	NON
Hai unha presentación do programa?								
Hai unha presentación de quen fala?								
Entendo o que di?								
Entendo tódalas palabras?								
Ten unha voz clara e limpa?								
Emprega ben as pausas?								
Ten unha música adecuada ou pegadiza?								
Ten efectos de son que me axudan a entender a mensaxe?								

1

2

3

4

Carabuñas - CEIP Coirón Dena

O círculo de Quintas

Nadie sabe nada

Anuncio colchóns

Sonigramas

sonigrama 66

Espazo dos grupos de Lingua galega e literatura de 4º de ESO

IES David Buján de Cambre.

Curso 2017-2018

Sara Mesías, 4º A

Os ruídos despertáronme de novo, ben, minto... hai tempo que estou desperta, pero os ollos pechados... como se iso me protexese deste frío. Cantos días van? Sete, oito, dez días? Ou pode que só dez minutos. Necesítoa, e á xente dálle igual, eles non saben o frío qu teño, o cega que me sinto...
Pola ventá desta habitación de motel soan as gaivotas... algo que antano me enamoraba, agora só quero iso, é o único que necesito... pero gustaríame voar coma elas cara o sol, para quentarme... teño frío. Levántome da cama, non sei como. Abro a mochila... non, non queda nada... tento cos meus últimos folgos quentar as mans. Pero vence este frío, que me tira na cama facendo soar os seus gastados resortes. É o último que escoito antes de que a canción de Björk me peche os ollos para sempre.

SONIGRAMA_66_Sara.mp3

Tania Codesido, 4º A

Subo ao coche e pecho a porta. Ao meu lado é el o que conduce. Ollo para el de cando en vez para asegurarme de que segue comigo. De súpeto o motor do coche detense e aínda que el tenta facelo arrancar non o logra. Ao lonxe soan as gaivotas e os seus chíos mestúranse coa musica da radio. O coche continua sen arrancar e aínda por riba comeza a chover. Soa un espertador cada vez mais preto. Esperto. Na radio comeza a soar "Dreamer". Sorrío para os meus adentros. A radio nin imaxina o moito que atinou esta vez.

sonigrama Tania

la vida
no distingue idiomas
ni capacidades
SER SORDOS NO NOS HACE DIFERENTES
La adquisición de cultura está en tus manos
Telf.: (53) 7 8011870 E-mail: desordos@habradio.ohc.cu
cultura
entre las manos
SEÑA, INTERCULTURALIDAD Y DESARROLLO
EUSKAL FONDOA
HABANA RADIO
UNIVERSIDAD DE LA HABANA
ISDi
ANSOC

IN
EXCLUSION

INCLUSIÓN =

QUE TE INVITEN A UNHA FESTA

IGUALDADE / EQUIDADE =

QUE TE SAQUEN A BAILAR!!

Radio na Biblio informa: Biblioteca Inclusiva

Actualidade ALFIN Bibliotecas escolares Información

Na Xornada Biblioteca Inclusiva. Cidadanía na Diversidade, celebrada o pasado 15 de novembro na EGAP, presentouse un tríptico que achega o valor inclusivo do programa Radio na Biblio. Este documento recolle as opinións de profesorado, alumnado e familias que reflicten o valor da radio como unha ferramenta de inclusión. A radio proporciona múltiples oportunidades para o desenvolvemneto de competencias clave a través de tarefas complexas que involucran diversas habilidades e destrezas, un espazo que permite ao alumnado desenvolver os seus talentos e capacidades.

- **TRÍPTICO RADIO NA BIBLIO**

Recursos e fontes

ESPORA))

Recursos Didácticos

Aquí podes atopar todos os recursos que precisas para levar a cabo o teu traballo cunha radio escolar.

Home | Recursos didácticos

Recursos didácticos

Mediante esta sección queremos dotar ao profesorado de recursos válidos para traballar na aula, ben porque xa os empregamos noutras ocasións e sabemos que funcionan, como é o caso dos ***precociñados*** ou ben porque sabemos que son necesarios para poder levar a cabo mellor os nosos programas de radio na aula, como sería o caso dos ***bancos de sons gratuítos***, as ideas para poder traballar na aula en formato de radio, ou ***recursos web*** de referencia radiofónica...

Na Rede existen moitísimas páxinas ás que se lle pode sacar proveito dunha ou outra forma para traballar na aula, así que sen ánimo de abrumar poñemos algunhas nesta sección que sempre está aberta a incorporar novidades. Agardamos poder ser útiles

ÍNDICE

EXPOSICIÓN parte I: cantáMOLA en galego 3
Introdución 4
Ser unha mesma. Canción de autoría 6
Pop-Rock I 8
Pop-Rock II 10
Músicas urbanas, electrónica, experimentación 12
Rap, hip-hop 14
Máis tradi 16
... ou menos tradi 18
Se isto non se amaña, caña, caña, caña. Letras comprometidas e sons duros 20
Mestizaxe. Ritmos do mundo 22
Infantil e familiar 24
Xuntas e revoltas 26
O humor 27
Singulares. Ás veces 28
Conclusión e recursos 30

EXPOSICIÓN parte II: Como soa o século XXI en Pontevedra 33
Introdución 34
Escenario Pontevedra 35
Galegote Rock 36
Surfing the Lérez 37
Cabos Soltos 38
Xeración Sónica 39
Local de Música 40

UNIDADE DIDÁCTICA 43

EXPOSICIÓN DE MÚSICA EN GALEGO DO SÉCULO XXI

LISTAXE DE REPRODUCIÓN

Ao Son da Nosa Música
aoSON
DANOSA
MÚSICA
Ver contido en YouTube

podgalego 4.0

CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA

FONDOS **DOCUMENTAIS**

Mapa sonoro de Galicia

Noticias ONU

Mirada global
Historias humanas

Radio Classics

Premios Martín Códax da Música Galega

Os **Premios Martín Códax da Música Galega** son promovidos pola Asociación Músicas ao Vivo e nacen co obxectivo de dar visibilidade e recoñecer a diversidade e a calidade artística das producións musicais e de todo o sector musical galego.

Así se define dende a propia páxina dos premios https://premiosmartincodaxdamusica.gal, que xa se atopa na súa XI Edición. Con quince categorías musicais e vinte premios otorgados, cada ano dase visibilidade a máis de 400 proxectos da nosa terra.

Na Rede ESPORA participamos cun **proxecto didáctico** de *podcasting* nos centros escolares. Dirixido aos

Rede ESPORA

Premios Martín Códax da Música

Músicas ao Vivo

TRANSIBERIANO DE MOSCÚ A PEKÍN

1×5 Intelixencia artificial, retos e potencialidades

Neste 5º episodio de ONDA CIENCIA, adicado á Intelixencia artificial abordaremos como o desenvolvemento da intelixencia artificial e[...]

1x

00:00 00:57

Search Episodes

1×5 Intelixencia artificial, retos e potencialidades	1 AGOSTO, 2023
1×4 Profesionalización do deporte, é cousa de homes?	25 XULLO, 2023
1×3 Divulgación científica en galego: utopía ou realidade?	11 XULLO, 2023
1×2 Videoxogos: industria, entretemento e valores	20 XUÑO, 2023
1×1 A liberdade sexual a debate: Exame á Lei do “Solo si é Si”.	25 ABRIL, 2023

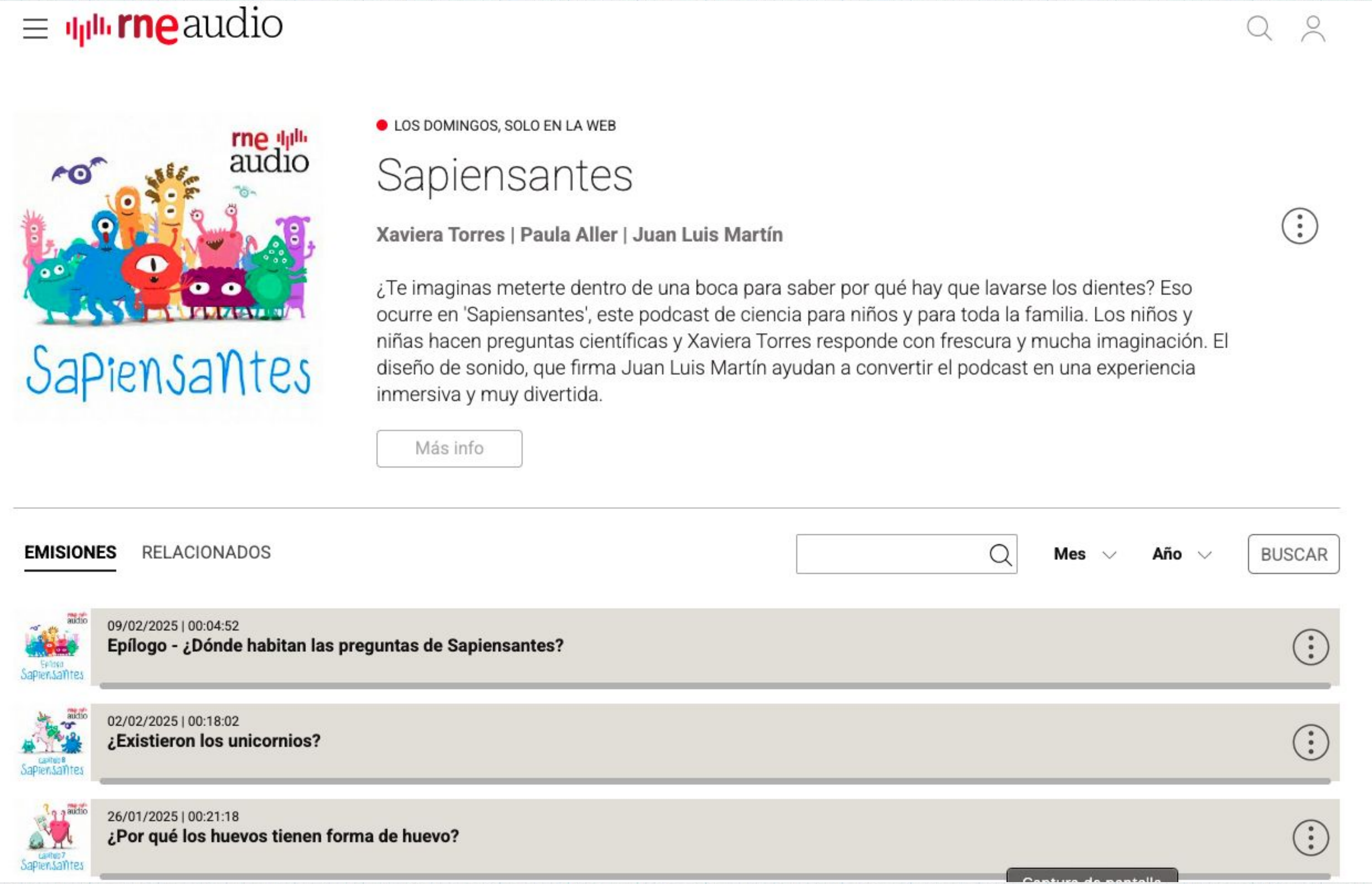

[escoitar aquí sapiensantes](#)

Amarante + Braga

AMBIENTACIÓNS SONORAS DA BIBLIOTECA OU DOUTROS ESPAZOS

Tamén podemos ir de compras...

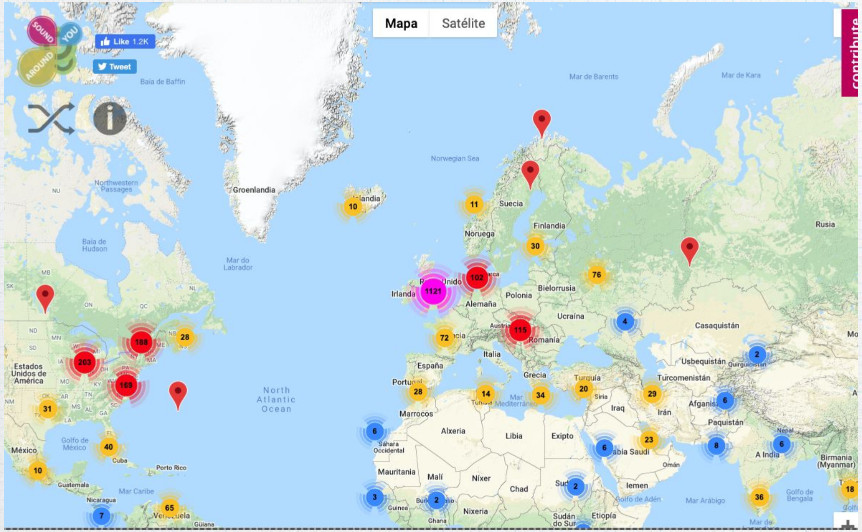

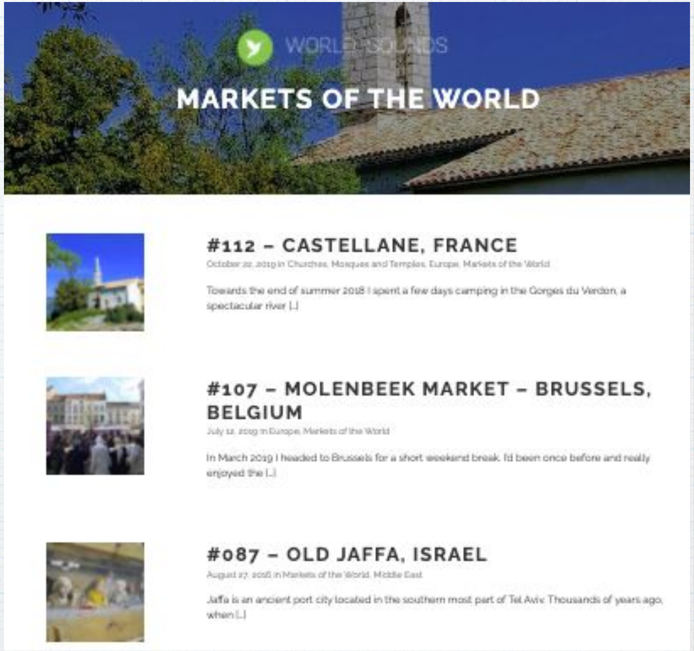

Viaxamos, e se queremos ate con guía...

ESCOITAMOS NAS ANTÍPODAS...

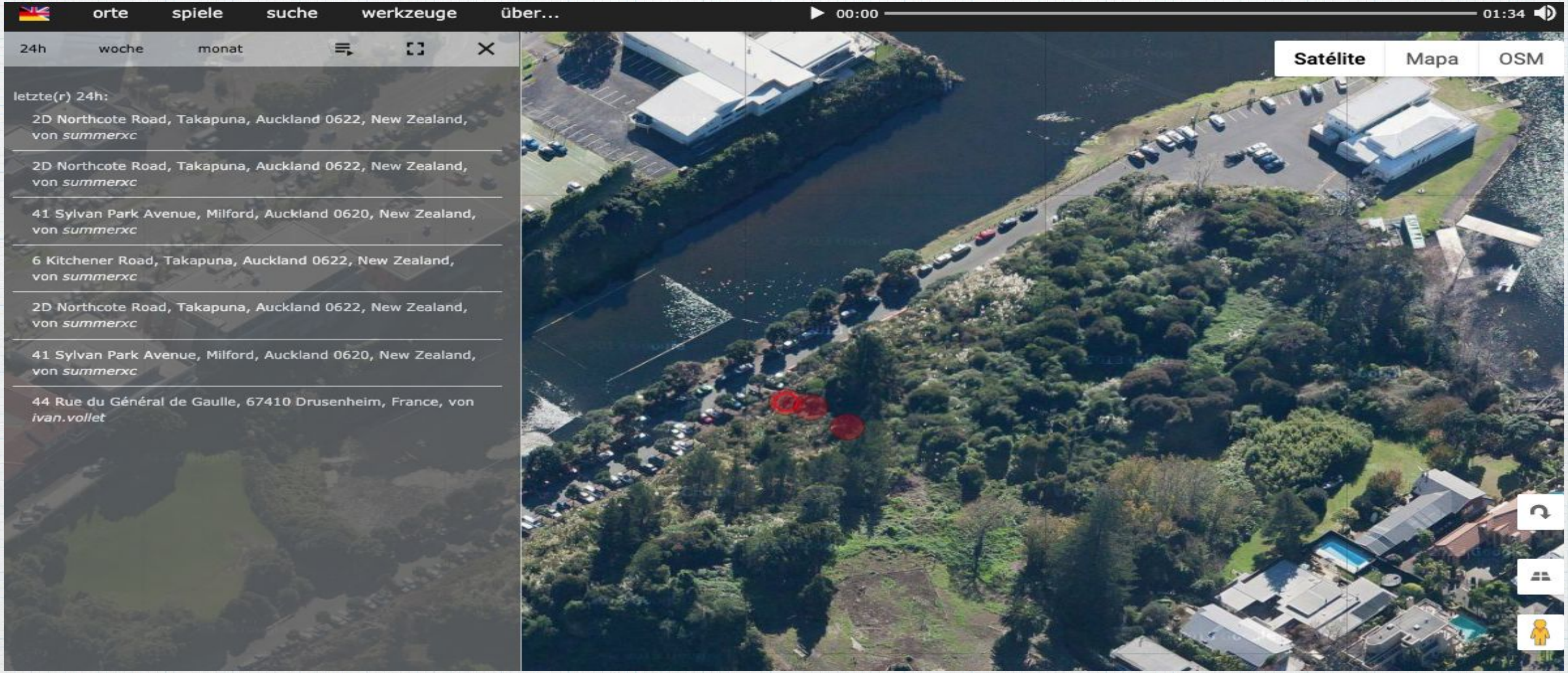

Recursos históricos e outras perlas cultivadas:

Devuélveme la Voz
(Unha fonte de recursos da Universidad de Alicante)

Presentado por: Miguel Álvarez-Fernández Dirigido por: Miguel Álvarez-Fernández

Los contenidos del programa están abiertos al Arte Sonoro, en las vertientes de poesía sonora, instalaciones sonoras, performances y radio arte, así como a la Música Electroacústica. En dichos campos se atiende a la actualidad española e internacional, lo que supone realizar programas monográficos dedicados a autores, a temas, a novedades discográficas, a nuevas producciones o a exposiciones, convocatorias, festivales y muestras sobre el arte sonoro y la electroacústica. Permanentemente se buscan nuevos tipos de elaboración y presentación de la emisión, con objeto de estimular la curiosidad y el interés de la audiencia.

Ars sonora

Sábados a las 01.00 horas

radio C

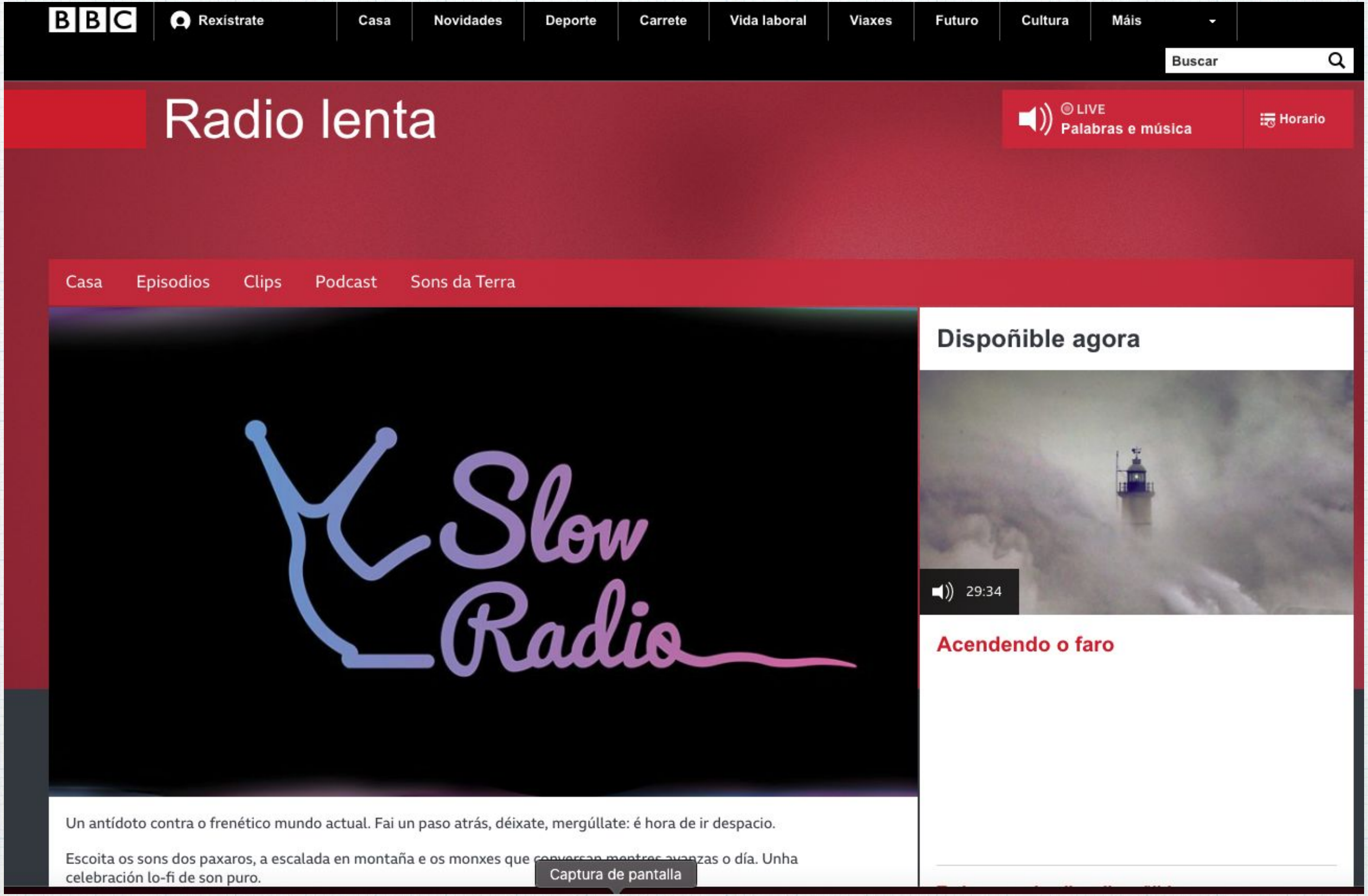
BBC
Rexístrate
Casa
Novidades
Deporte
Carrete
Vida laboral
Viaxes
Futuro
Cultura
Máis
Buscar
Radio lenta
LIVE
Palabras e música
Horario
Casa
Episodios
Clips
Podcast
Sons da Terra
Slow Radio
Dispoñible agora
29:34
Acendendo o faro
Un antídoto contra o frenético mundo actual. Fai un paso atrás, déixate, mergúllate: é hora de ir despacio.
Escoita os sons dos paxaros, a escalada en montaña e os monxes que
zas o día. Unha celebración lo-fi de son puro.
Captura de pantalla

Cápsulas de SoN é unha das accións vinculadas á iniciativa de divulgación científica Biomedicina con y para la Sociedad –proxecto coordinado por Joana Magalhães do Instituto de Investigación Biomédica da Coruña–INIBIC–, cuxo obxectivo é achegar a investigación biomédica á sociedade e mostrar a importancia do traballo de moitas mulleres de ciencia que realizaron achegas esenciais neste campo.

Cápsulas de SoN comezou sendo unha miniserie de radio, unha colección de contos infantís –estreada o día 8 de marzo de 2015 na emisora Radio Voz– que posteriormente deu lugar a un libro co mesmo título. Estíbaliz Espinosa é a autora dos textos: na radio, a propia Estíbaliz e Yare Brea puxeron voz a Ulises e a súa nai; e no libro publicado posteriormente, as conversacións acompañáronse dunhas preciosas imaxes das científicas homenaxeadas da man da artista Irene Sanjuán.

Consello da Cultura Galega | Arquivo Sonoro de Galicia

SOBRE O ASG   FONDOS   EVENTOS   PUBLICACIÓNS

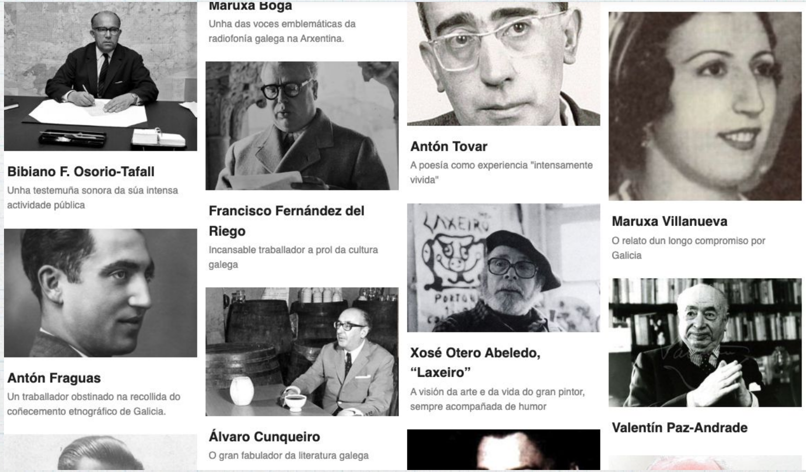

Outros usos das instalacións

- Libros á carta.
- Audioguías da contorna (QR) app NoTours
- Gravacións musicais
- Dobraxe de cine, series...
- Ambientacións + expresións sonoras...
- sonorizar obras de arte, fotografías...

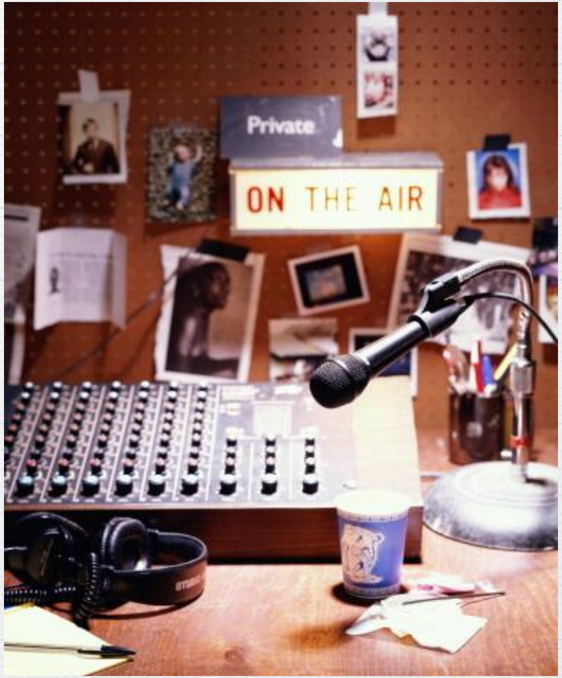

Unha peza moi divertida...

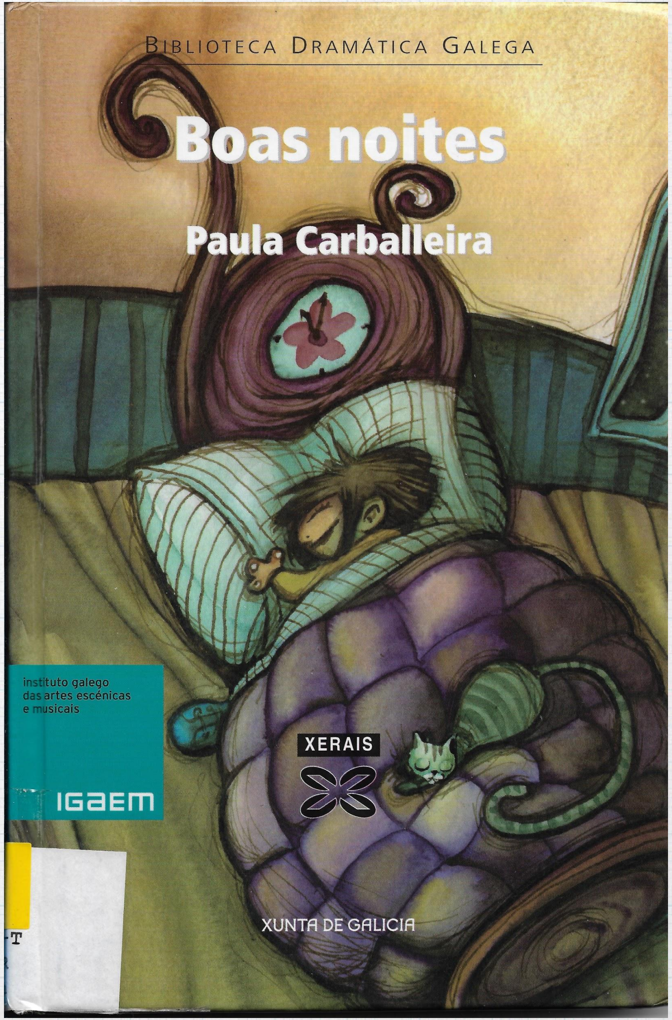

... QUE ADAPTAMOS AO NOSO XEITO

PAI: Como?

NAI: Que?

PAI: Non sabe o que di.

NAI: Aínda está algo durmida.

PAI: Dorme demasiado.

NAI: Por iso despois non ten ganas de facer nada.

PAI: Co divertido que é facer cousas.

NAI: Que saberá ela!

PAI: Pobre!

NAI: Veña, arriba.

PAI: Tes cinco minutos para lavar os dentes, ducharte e vestirte.

NAI: Cinco preciosos minutos.

PAI: Se tardas moito, non poderás almorzar.

NAI: Tes exactamente sete minutos para o almorzo.

PAI: Sete fermosísimos minutos.

NAI: Non hai tempo que perder.

PAI: Tempo...

NAI: Tempo...

— 16 —

(1) A historia que acabas de ler é moi divertida, pero a nós tamén nos gustou contala doutro xeito que podes atopar lendo o código anterior.

Se queres contarnos a túa atópasnos en:

https://pirangarllos.wordpress.com/

— 17 —

CALENDARIO
científico escolar
2024

Captura de pantalla

A CANLE > O PROGRAMA > O EPISODIO

HTTPS://WWW.IVOOX.COM

EXPRESIÓN PODCAST:

O BLOGUE:

HTTPS://CARACOLARADIO.WORDPRESS.COM

Mozilla Common Voice é unha iniciativa para axudar a ensinarlle ás máquinas como falan as persoas.

A voz é natural, a voz é humana. Por iso queremos crear tecnoloxías de voz de alta calidade para as máquinas. Pero, para crear estes sistemas de voz, os desenvolvedores necesitan unha enorme cantidade de datos de voz.

A maioría dos datos que usan as grandes compañías non están dispoñibles para todo o mundo. Pensamos que iso abafa a innovación. Por iso creamos o proxecto Common Voice (Voz Pública), co fin de axudar a que o recoñecemento da fala sexa aberto e accesible para todas as persoas.

Doar voz: unha posibilidade máis...

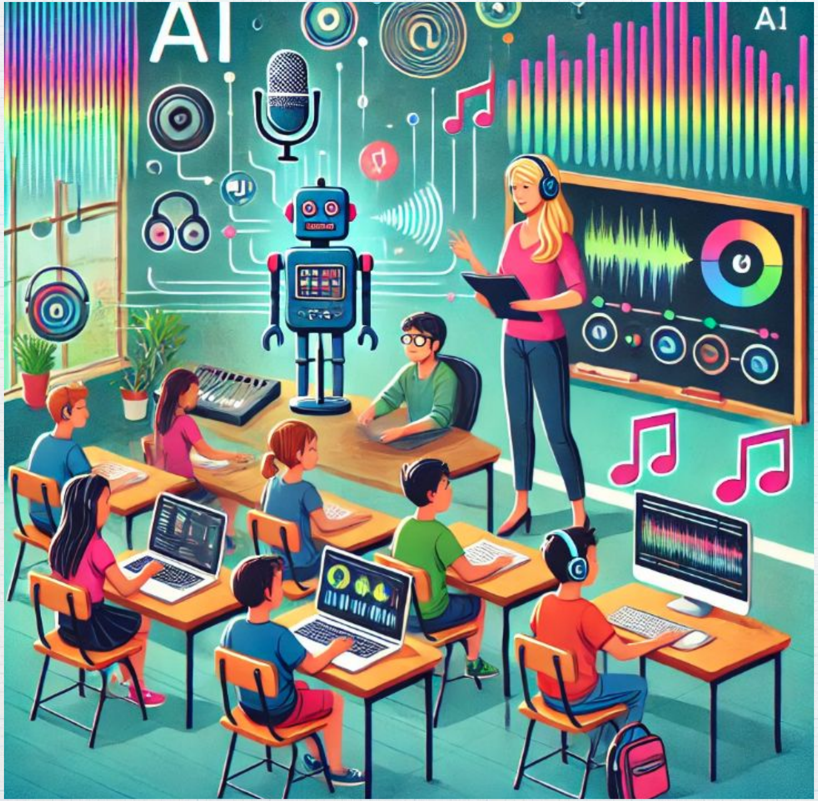

UN,

DOUS,

TRES,

...PROBANDO

Estamos en la onda

Competencias clave

- Competencia lingüística.
- Competencia digital.
- Conciencia y expresiones culturales.
- Competencia para aprender a aprender.
- Competencias sociales y cívicas.
- Sentido de la iniciativa y espíritu emprendedor.

Estándares de aprendizaje

- Retiene información relevante y extrae informaciones concretas.
- Comprende el sentido global de textos publicitarios, informativos y de opinión procedentes de los medios de comunicación.
-Organiza el contenido y elabora guiones previos a la intervención oral formal seleccionando la idea central y el momento en que va a ser presentada a su auditorio.
- Pronuncia con corrección y claridad, modulando y adaptando su mensaje a la finalidad de la práctica oral.

Criterios de evaluación

- Comprender, interpretar y valorar textos orales de diferente tipo.
- Comprender el sentido global de textos orales.
- Identificar la intención comunicativa de la persona que habla.
- Aprender a hablar en público, en situaciones formales e informales, de forma individual o en grupo.

Producto final

Creación de una emisora de radio escolar y grabación de un programa radiofónico.

Tareas y actividades

- Juegos de voz: "Se puede decir más alto pero no más claro".
- "Tiempos de radio".
- "Informar, opinar y entretener".
- "Programas, programas, programas".
- "Un poco de orden, por favor".
- "Hacemos una pausa".
- "Aquí, radio..."
- "Un programa muy radiofónico"
- "Estamos en la onda"

Instrumentos de evaluación

- Portafolio individual.
- Portafolio de grupo.
- Cuestionarios de autoevaluación.
- Cuestionario de valoración de tareas (coevaluación).
- Rúbricas.
- Cuestionario de valoración final.

Guía didáctica "Estamos en el aire" del Proyecto CREA se encuentra bajo una licencia Creative Commons Reconocimiento-CompartirIgual 4.0 Internacional License

Documentos y recursos

Plantillas:

- "Historias de radio"
- "Programaciones de radio"
- "Psicoanalízate"
- "Diseño de una infografía"
- "No perdáis los papeles"
- "Ha nacido una radio"
- "Diseño de un boletín de noticias"
- "Diseño de una entrevista"
- "Guion para una sesión de radioteatro".
- "Escaleta y guion de un programa radiofónico"

Rúbricas:

- Rúbrica de evaluación de una línea de tiempo
- Rúbrica de evaluación de las infografías
- Rúbrica de evaluación de una cuña radiofónica
- Rúbrica de evaluación de un boletín de noticias
- Rúbrica de evaluación de una entrevista
- Rúbrica de evaluación de una sesión de radioteatro
- Rúbrica de evaluación de un programa radiofónico

Además, se presentan varios cuestionarios de autoevaluación y coevaluación, así como diferentes documentos de apoyo para la realización de las distintas tareas.

Herramientas TIC

Google Suite
Genial.ly
Canva
Audacity
Ivoox
LearningApps
Educaplay

radio edu
Radio Educativa de la Consejería de Educación y Empleo de la Junta de Extremadura
INICIO
HABLAMOS...
TODO PARA EMITIR
RECURSOS
APRENDE PRACTICANDO
Crear fácilmente un podcast con Audacity
radioexperiencias
it
innovated
¿QUÉ ES UN PODCAST?
¿CÓMO CREAR UN PODCAST?
¿NECESITARÉ ALGÚN PROGRAMA?
¿HACE FALTA ALGO MÁS?

Radio escolar vs radio comercial

- Emprégase máis como ferramenta didáctica que como medio de comunicación.
- Os programas teñen unha duración máis reducida: poden durar desde 30 segundos ata 10 minutos, pero nunca unha hora.
- Os programas de radio escolar fanse para ser escoitados. Se queremos que teñan efecto, deberanse escoitar: na aula, na casa ou no centro.
- O importante é o traballo non o produto.

Fontes

- "Posibilidades didácticas del sonido y radio escolar: Implicaciones curriculares." Moreno, Isidro.
- "La utilización de la radio como herramienta didáctica. Una propuesta de aplicación". Blanco Castilla, Elena – Gómez Calderón, Bernardo – Paniagua, Francisco.
- "Educación audiovisual y radio escolar". Nogales Gala, Manuel
- https://radioedu.educarex.es/
- Uso do Audacity
- Radio escolar en Primaria: currículo y competencias (Educa LAB)

www.espora.eu

HTTPS://BIT.LY/ESPORA22

[Proposta podcast electricidade/electrónica]